Strictly Confidential: (For Internal and Restricted use only)
Secondary School Term II Examination, 2022
Marking Scheme – SUBJECT NAME (SUBJECT CODE 010)
(PAPER CODE - 010)

General Instructions: -

1. You are aware that evaluation is the most important process in the actual and correct assessment of the candidates. A small mistake in evaluation may lead to serious problems which may affect the future of the candidates, education system and teaching profession. To avoid mistakes, it is requested that before starting evaluation, you must read and understand the spot evaluation guidelines carefully.
2. **"Evaluation policy is a confidential policy as it is related to the confidentiality of the examinations conducted, Evaluation done and several other aspects. Its' leakage to public in any manner could lead to derailment of the examination system and affect the life and future of millions of candidates. Sharing this policy/document to anyone, publishing in any magazine and printing in News Paper/Website etc may invite action under IPC."**
3. Evaluation is to be done as per instructions provided in the Marking Scheme. It should not be done according to one's own interpretation or any other consideration. Marking Scheme should be strictly adhered to and religiously followed. **However, while evaluating, answers which are based on latest information or knowledge and/or are innovative, they may be assessed for their correctness otherwise and marks be awarded to them. In class-X, while evaluating two competency based questions, please try to understand given answer and even if reply is not from marking scheme but correct competency is enumerated by the candidate, marks should be awarded.**
4. The Head-Examiner must go through the first five answer books evaluated by each evaluator on the first day, to ensure that evaluation has been carried out as per the instructions given in the Marking Scheme. The remaining answer books meant for evaluation shall be given only after ensuring that there is no significant variation in the marking of individual evaluators.
5. Evaluators will mark(√) wherever answer is correct. For wrong answer 'X" be marked. Evaluators will not put right kind of mark while evaluating which gives an impression that answer is correct and no marks are awarded. **This is most common mistake which evaluators are committing.**
6. If a question has parts, please award marks on the right-hand side for each part. Marks awarded for different parts of the question should then be totaled up and written in the left-hand margin and encircled. This may be followed strictly.
7. If a question does not have any parts, marks must be awarded in the left-hand margin and encircled. This may also be followed strictly.
8. If a student has attempted an extra question, answer of the question deserving more marks should be retained and the other answer scored out.
9. No marks to be deducted for the cumulative effect of an error. It should be penalized only once.

10. A full scale of marks _____(example 0-40 marks as given in Question Paper) has to be used. Please do not hesitate to award full marks if the answer deserves it.
11. Every examiner has to necessarily do evaluation work for full working hours i.e. 8 hours every day and evaluate 30 answer books per day in main subjects and 35 answer books per day in other subjects (Details are given in Spot Guidelines).This is in view of the reduced syllabus and number of questions in question paper.
12. Ensure that you do not make the following common types of errors committed by the Examiner in the past:-
    - Leaving answer or part thereof unassessed in an answer book.
    - Giving more marks for an answer than assigned to it.
    - Wrong totaling of marks awarded on a reply.
    - Wrong transfer of marks from the inside pages of the answer book to the title page.
    - Wrong question wise totaling on the title page.
    - Wrong totaling of marks of the two columns on the title page.
    - Wrong grand total.
    - Marks in words and figures not tallying.
    - Wrong transfer of marks from the answer book to online award list.
    - Answers marked as correct, but marks not awarded. (Ensure that the right tick mark is correctly and clearly indicated. It should merely be a line. Same is with the X for incorrect answer.)
    - Half or a part of answer marked correct and the rest as wrong, but no marks awarded.

13. While evaluating the answer books if the answer is found to be totally incorrect, it should be marked as cross (X) and awarded zero (0)Marks.

14. Any unassessed portion, non-carrying over of marks to the title page, or totaling error detected by the candidate shall damage the prestige of all the personnel engaged in the evaluation work as also of the Board. Hence, in order to uphold the prestige of all concerned, it is again reiterated that the instructions be followed meticulously and judiciously.

15. The Examiners should acquaint themselves with the guidelines given in the Guidelines for spot Evaluation before starting the actual evaluation.

16. Every Examiner shall also ensure that all the answers are evaluated, marks carried over to the title page, correctly totaled and written in figures and words.

17. The Board permits candidates to obtain photocopy of the Answer Book on request in an RTI application and also separately as a part of the re-evaluation process on payment of the processing charges.

માધ્યમિક સ્કૂલ પરીક્ષા

૨૦૨૧-૨૨

ગુણ યોજના : ગુજરાતી

(૦૧૦)

સામાન્ય નિર્દેશ : મૂલ્યાંકન કરતી વખતે નીચેની સૂચનાઓને ધ્યાનમાં રાખવી.

તમે જાણો છો કે પરીક્ષાર્થીઓના વાસ્તવિક અને સાચા મૂલ્યાંકનમાં મૂલ્યાંકન એ સૌથી મહત્વપૂર્ણ પ્રક્રિયા છે. મૂલ્યાંકનમાં નાની ભૂલ ગંભીર સમસ્યાઓ તરફ દોરી શકે છે જે પરીક્ષાર્થીઓના ભાવિ, શિક્ષણ પ્રણાલી અને શિક્ષણ વ્યવસાયને અસર કરી શકે છે. ભૂલો ટાળવા માટે, એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે મૂલ્યાંકન શરૂ કરતા પહેલાં, તમારે સ્થળ મૂલ્યાંકન માર્ગદર્શિકા કાળજીપૂર્વક વાંચવી અને સમજવી જોઈએ. મૂલ્યાંકન એ આપણા બધા માટે 10-12 દિવસનું મિશન છે. તેથી, તમારે આ પ્રક્રિયામાં તમારા શ્રેષ્ઠ પ્રયાસો કરવા જરૂરી છે.

વિશેષ સૂચના: માનનીય સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના આદેશ અનુસાર, પરીક્ષાર્થીઓને નિયત પ્રોસેસિંગ ફીની ચુકવણી અને તેમની વિનંતી પર જવાબ પુસ્તિકાની ફોટોકોપી મેળવવાની પરવાનગી આપવામાં આવશે.તેથી બધા પરીક્ષકો/અતિરિક્ત મુખ્ય પરીક્ષકો/મુખ્ય પરીક્ષકોએ ખાતરી કરવી જોઈએ કે માર્કિંગ સ્કીમમાં આપેલ દરેક જવાબ મુજબ મૂલ્યાંકન ચુસ્તપણે કરવામાં આવે છે.

પરીક્ષકે નિશ્ચિત કરેલી ગુણયોજના પ્રમાણે ઉત્તરવહીનું મૂલ્યાંકન કરવું.

૧. પરીક્ષકો સાથે પ્રથમ દિવસે વ્યક્તિગત અને સામૂહિક રીતે ગુણયોજનાની ચર્ચા - વિચારણા કર્યા પછી જ મૂલ્યાંકન કાર્ય શરૂ કરવું .

૨. ગુણયોજનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ મૂલ્યાંકનને વધારેમાં વધારે ન્યાય આપવાનો છે. ગુણયોજનામાં આપવામાં આવેલા ઉત્તરના મુદ્દાઓને અંતિમ ગણવા નહિ. આ માત્ર માર્ગદર્શિકા છે અને સંપૂર્ણ જવાબની રચના કરતા નથી.તે બધાં મુદ્દાઓ માત્ર માર્ગદર્શક અને નિર્દેશરૂપ છે. વિદ્યાર્થીઓની પોતાની અભિવ્યક્તિ હોઈ શકે છે અને જો અભિવ્યક્તિ સાચી હોય, તો તે મુજબ ગુણ આપવામાં આવશે.

૩.મૂલ્યાંકન કાર્ય માત્ર વ્યક્તિગત મતાનુસાર નહિ, પરંતુ ગુણયોજનાના નિર્દેશ પ્રમાણે જ કરવું.

૪. દરેક પેટા પ્રશ્નના ગુણ હાંસિયામાં લખવા. મુખ્ય પ્રશ્ન જ્યાંથી શરૂ થતો હોય તે પાનાં પર પેટાપ્રશ્નના ગુણનો સરવાળો કરીને લખવો.

૫. જો મુખ્ય પ્રશ્નના કોઈ પેટાપ્રશ્ન ન હોય તો એ પ્રશ્નના ગુણ હાંસિયામાં તથા ઉપર લખવા.

૬. જો પરીક્ષાર્થીએ કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર બે જગ્યાએ લખ્યો હોય અને એક પણ ઉત્તરને કાપ્યો ન હોય તો જે ઉત્તર વધારે સાચો હોય એના ગુણ આપવા અને બીજાને ધ્યાનમાં લેવો નહીં.
૭. પ્રશ્નના ઉત્તરો જો મુદ્દાસર લખવાના હોય તો અને પરીક્ષાર્થીએ જરૂર કરતાં વધારે મુદ્દા લખ્યા હોય તો જરૂરી ગુણ આપીને બિનજરૂરી મુદ્દાને ધ્યાનમાં ન લેવા.
૮. એક જ પ્રકારની જોડણી ભૂલનો ગુણ એક જ વખત કાપવો.
૯. શબ્દમર્યાદા કરતાં વધારે લખાણના ગુણ કાપવા નહીં.
૧૦.સામાન્ય રીતે એવું જોવા મળે છે કે પરીક્ષક સહાનુભૂતિથી ૩૦% ગુણ મેળવનાર પરીક્ષાર્થીને ૩૩% ગુણ આપીને ઉત્તીર્ણ કરે છે. અથવા તો ક્યારેક એક ગુણ માત્ર ; એ આધાર પર કાપવામાં આવે છે કે , પૂરા ગુણ ન આપી શકાય. અહીં એ પણ ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે મૂલ્યાંકનમાં પૂરેપૂરા ૦ થી ૪૦ ગુણ ઇચ્છનીય છે અર્થાત પરીક્ષાર્થીએ જો બધાં જ જરૂરી મુદ્દાઓ સાથે ઉત્તરો લખ્યા હોય તો પૂરેપૂરા ૪૦ ગુણ આપી શકાય.
૧૧. તમામ મુખ્ય પરીક્ષકો/અતિરિક્ત મુખ્ય પરીક્ષકો/પરીક્ષકોને સૂચના આપવામાં આવે છે કે ઉત્તરવહીમાં મૂલ્યાંકન કરતી વખતે જો કોઈ ઉત્તર પૂર્ણતઃ ખોટો હોય તો તે ઉત્તર પર (x) નિશાની કરીને ૦ ગુણ આપવા જોઈએ.

ગુજરાતી GUJARATI ધોરણ–X [010] Marking Scheme – 2021-22

ક્રમ	પ્રશ્ન	ઉત્તરના મુદ્દા	ગુણ વિભાજન
		(Literature - Text book)	
પ્રશ્ન ૧	**(અ)**	**નીચેનું કાવ્ય વાંચી, તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય જવાબ લખો. (કોઈપણ બે)** (વિષય વસ્તુ – ૦.૫ જોડણી,ભાષા શુધ્ધિ – ૦.૫) **૧. દીવાનખાનામાં કવયિત્રી કોને પૂછીને વસ્તુ ગોઠવે છે?** જવાબ : દીવાનખાનામાં કવયિત્રી વસ્તુના મનને પૂછીને વસ્તુ ગોઠવે છે. **૨. સુશોભનથી કોણ ખુશ થાય છે?** જવાબ : સુશોભનથી દીવાનખાનું ખુશ થાય છે. **૩. 'કનેથી' તળપદા શબ્દનો શિષ્ટ અર્થ શું થશે?** જવાબ: 'કનેથી' તળપદા શબ્દનો શિષ્ટ અર્થ 'પાસેથી'/નજીકથી/નજદીકથી થાય છે.	**૨ x ૧ = ૨**
પ્રશ્ન ૧	**(બ)**	**નીચેના પ્રશ્નોના બે થી ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ લખો.(કોઈ પણ બે)** (વિષય વસ્તુ – ૧.૫,જોડણી,ભાષા શુધ્ધિ – ૦.૫) **૧.'તે બેસે અહીં' કાવ્યમાં કવિ કેવી રીતે પુણ્ય કરવા કહે છે?** જ-૧ 'તે બેસે અહીં' કાવ્યમાં કવિ કીડિયારું પૂરવામાં તથા ગુપ્ત દાન કરવામાં પુણ્ય રહેલું છે એમ માને છે. કવિ એક હાથે કરેલા દાનની બીજા હાથને પણ જાણ ન થાય એ રીતે પુણ્ય કરવા કહે છે. **૨. 'તે બેસે અહીં' કાવ્યમાં પોતાની લાયકાત વિશે કોને પૂછવાની વાત છે?** જ-૨ તે બેસે અહીં' કાવ્યમાં પોતાની લાયકાત વિશે પોતાની જાતને પૂછવાની વાત છે.	**૨ x ૨ = ૪**

		૩. દુહામાં ભાઈને કોની સાથે સરખાવ્યો છે? શા માટે? જ-૩ દુહામાં ભાઈને કડવા લીમડા સાથે સરખાવ્યો છે. કારણ કે લીમડો સ્વાદમાં ભલે કડવો હોય પણ એનો છાંયડો શીતળતા આપે છે. તેવી જ રીતે ભાઈ ભલે અબોલા હોય પણ મુશ્કેલીના સમયે તે જ સાથ આપે છે. **૪. 'પંખીવાળા' મુક્તકમાં પંખીની વેદના વિશે લખો.** જ-૪ . પિંજરાનું બારણું ખોલીને પંખીને કહેવામાં આવ્યું 'હવે તું મુક્ત છે'. પંખીએ બહાર નીકળી માણસ સામે જોયું અને પાછું પિંજરામાં ભરાઈ ગયું. અહીં પંખીની વેદના વ્યકત થઈ છે. પંખીને માનવજાત પર વિશ્વાસ નથી. માણસ દંભ કરીને, સદાચારીની બનાવટ કરીને, ભોળવીને તેનો લાભ લે છે, કપટ કરે છે, છેતરે છે.	
પ્રશ્ન -2	(અ)	નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી, તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય જવાબ લખો.(કોઈપણ ત્રણ) (વિષય વસ્તુ – ૦.૫,જોડણી,ભાષા શુધ્ધિ – ૦.૫) ૧. 'ખાતર પડવું' એટલે શું? જ-૧ ચોરી કરવી / ચોરી થવી ૨. શેના આધારે કહી શકાય કે રાજમહેલમાં ચોરી થઈ છે? જ-૨ રાજમહેલની ઉઘાડી બારીને આધારે રાજમહેલમાં ચોરી થઈ એમ કહી શકાય. ૩. રાજાએ ક્યો હુકમ આપ્યો? જ-૩ રાજાએ ચોરને પકડી લાવવાનો હુકમ આપ્યો. ૪. 'મૂર્ખ' શબ્દના બે વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. જ-૪ ચતુર/ હોશિયાર / નિપુણ /પ્રવીણ /સમજુ / સમજદાર / વિદ્વાન	3 x ૧ = 3

પ્રશ્ન ૨	(બ)	નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. **(કોઈ પણ બે)** (વિષય વસ્તુ – ૨, જોડણી,ભાષા શુધ્ધિ – ૧) **૧.'સૂરજ તો બધે જ સરખો' એકમમાં માનવ સ્વભાવની કઈ ખાસિયત વિશે વાત કરવામાં આવી છે તે ઉદાહરણ સાથે લખો.** જ-૧ - આ પાઠમાં માનવસ્વભાવની વિચિત્રતાઓ અને તેની ટેવ તરફ લેખકે આપણું ધ્યાન દોર્યું છે. માણસ જોવાલાયક, હવાખાવાના સ્થળોના પ્રવાસે જાય છે . માણસે આવા સ્થળોની ખાસિયતો જાણવી જોઈએ , આવા સ્થળોનું સૌંદર્ય માણવું જોઇએ, આવા સ્થળોની ઐતિહાસિક માહિતી મેળવવી જોઇએ . પરંતુ માનવ સ્વભાવ વિચિત્ર છે. આવા સ્થળોએ તે ખાણીપીણીની જ વાતો કરે છે . કયા સ્થળે કઈ વાનગીનો ટેસ્ટ કરવો જોઈએ એની જ વાત કરે છે . આગ્રામાં તેને દાળવડાંવાળો દેખાય છે, માથેરાનમાં તેને પુરોહિતવાળાની હોટલના દાળ-ભાત દેખાય છે, દાર્જિલિંગમાં તેને દહીંવડાંવાળો દેખાય છે. તેને તાજમહેલનું સૌંદર્ય જોવામાં રસ નથી, મહાબળેશ્વરનો ગાંડા કરી મૂકે એવો સૂર્યોદય જોવામાં રસ નથી. આવા પ્રવાસીઓને માટે બધા સ્થાન સરખા જ હોય છે. **૨. 'ઝબક જ્યોત ' એકાંકીના આધારે માતૃહૃદયની વ્યથા વર્ણવો.** જ-૨ આ એકાંકીમાં લેખકે એક માતાની પોતાના પુત્ર પ્રત્યેની વેદનાનું કરુણ રીતે વર્ણન કર્યું છે. દીપક આઠ વર્ષનો છે,તે સ્વતંત્રતાના રંગે રંગાયેલો છે. પોતાના જ ઘરની અગાસી પર રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકાવતા પડી જાય છે અને ગંભીર રીતે ઘવાય છે.તેનું શરીર તાવથી ધગધગે છે .મેનાબેન તેની પાસે બેઠા છે.તેમની આંખોમાં આંસુ છે .તે દીપકને શાંત થઈ જવા કહે છે . તે દીપકના માથા પર વ્હાલથી હાથ ફેરવે છે . તે દીપકના દરેક પ્રશ્નનો હળવાશથી જવાબ આપે છે . જયારે ડોક્ટર મેનાબેનને ઈશ્વર પર શ્રદ્ધા રાખવાનું કહે છે ત્યારે તે ડોક્ટરને પૂછે છે કે , "તમારે દીકરો છે?" આ પ્રશ્નમાં માતૃહૃદયની વેદના દેખાય છે . જયારે દીપક નવના ટકોરે ઝબકીને જાગી જાય છે અને ગાંધીજીને જેલમાં કાગળ લખવાનું ચૂકતી નહીં એમ કહી તે સદાયને માટે આંખો	૩ x ૨ = ૬

		મીંચી દે છે , ત્યારે મેનાબેનનો અવાજ ફાટી જાય છે તે દીપકના શરીર પર ઢગલો થઇ જાય છે. **૩. 'જેઠીબાઈનું' પાત્રાલેખન કરો.** જ.૩ જેઠીબાઈ એક વીરાંગના હતાં.કચ્છ-માંડવીનાં એક અભણ જેઠીબાઈ પોર્ટુગલ સરકારના જુલમી કાયદા વિરુધ્ધ લડે છે. જેઠીબાઈના કારખાનામાં કામ કરતાં કાનજીના દીકરાને નિરાધાર બનતો અટકાવવા તે સૂઝથી સમયસૂચકતા વાપરે છે. તે કાનજીના મૃત્યુની વાત પર પડદો પાડી દે છે અને રાતોરાત તેના પુત્ર પમાના લગ્ન બીજા કામદારની દીકરી સાથે કરાવી દે છે.બીજે દિવસે પોર્ટુગલ સરકારના પાદરીઓ સામે જેઠીબાઈ ભારે હિંમત દાખવે છે.તે પોર્ટુગલ ઓફિસરોને લડત આપે છે, એમના સમયમાં ચાલતી જોહુકમી તથા ધર્મવટાળ પ્રવૃતિઓની બધી હકીકત જેઠીબાઈ પોર્ટુગલ ભાષામાં લખાવી ,તેને એક ઓઢણી પર છપાવી પોર્ટુગલ જવા માટે નીકળે છે.તે ત્યાંની રાણી ડોન લ્યૂઝાને મળી હાથોહાથ ઓઢણી ભેટ ધરે છે. રાણી આ જુલમની વાતો જાણી તરત જ કાયદો રદ કરવાનું ફરમાન કરે છે અને જેઠીબાઈનાં માનમાં તેમના ઘર પાસે અઠવાડિયામાં એકવાર બેન્ડ વગાડવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો.તે જીવ્યા ત્યાં સુધી આ હુકમનું પાલન થયું. જેઠીબાઈના ઘર પાસેથી પસાર થતા દરેક પોર્ટુગીઝ ઑફિસરો જેઠીબાઈના માનમાં પોતાની હેટ ઉતારી નાખતા. આમ, જેઠીબાઈ અભણ હોવા છતાં લોકોના દિલમાં અમર બની ગયાં.	
		(Grammar – વ્યાકરણ)	
પ્રશ્ન ૩	**(અ)**	**નીચે આપેલા રૂઢિપ્રયોગના અર્થ લખી અને વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.** **(રૂઢિપ્રયોગને અનુરૂપ ઉચિત વાક્ય માન્ય)** **(અર્થ – ૦.૫ ,વાક્યમાં પ્રયોગ – ૦.૫)** **૧. આંખો મીંચવી** – મૃત્યુ થવું. **૨. ધૂળમાં મળી જવું** – નાશ પામવું./ નષ્ટ થવું **૩. બાજી બગડવી** – યોજના / ગોઠવણ નિષ્ફળ જવી.	**૩ x ૧ = ૩**

પ્રશ્ન 3	**(બ)**	**નીચેના વાક્યોને ભાષાકીય અને જોડણીશુદ્ધિની દ્રષ્ટિએ સુધારી ફરીથી લખો.** ૧. સવિનય સાથ જણાવવાનું કે ૪-૧ સવિનય જણાવવાનું કે / વિનય સાથે જણાવવાનું કે ૨. ગિરનાર પર્વતનાં પથ્થર પડ્યાં હતાં. ૪-૨ ગિરનાર પર્વત પરથી/ઉપરથી પથ્થર પડ્યા હતા. **અથવા** ૪-૨ ગિરનાર પર્વતના પથ્થર પડ્યા હતા. ૩. દિપકનાં બે દિકરા કાજળને અજવાસ ૪-૩ દીપકના બે દીકરા કાજલ/કાજળ અને અજવાસ/અજવાશ. ૪. આજ ની ઘડીતે રળિયામણી. ૪-૪ આજની ઘડી તે રળિયામણી.	**૪ x ૧ = ૪**
		(Effective Writing Skill)	
પ્રશ્ન ૪		નીચે આપેલા વિષયના મુદ્દા પરથી કોઈપણ એક વિષય પર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં નિબંધ લખો. **(કોઇપણ એક)** - પ્રસ્તાવના ૧ - વિષયવસ્તુ ૨ - ભાષા અભિવ્યક્તિ ૧ - ભાષા શુદ્ધિ અને વાક્ય રચના ૨ - ઉપસંહાર ૧ નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને નિબંધ તપાસવો: - વિષયની પસંદગી - શરૂઆત : આકર્ષક, સ્વાભાવિક અને સચોટ - કાવ્યપંક્તિ, સુભાષિતો કે અવતરણો આવકાર્ય - વિષયાંતર થયું ના હોય તે કાળજીપૂર્વક જોવું - સુંદર, સુવાચ્ય અક્ષર, જોડણી શુદ્ધિ અને ભાષાશૈલી પ્રત્યે કાળજીથી જોવું.	૧ x ૭ = ૭

પ્રશ્ન ૫		આપેલા મુદ્દાઓને આધારે બોધ અને શીર્ષક સાથે વાર્તા લખો. શીર્ષક: અભિમાનનું પરિણામ /ગર્વનું પરિણામ /સાબરના શીંગડાં /અભિમાની સાબર /અહંકારી સાબર /ઘમંડી સાબર /ઘમંડનું પરિણામ બોધ : આપણે પોતાની જાતનું કદી પણ અભિમાન ન કરવું જોઈએ. / અભિમાન કરવાથી ઘણીવાર ખરાબ પરિણામ આવે છે. (ઉચિત અને અર્થપૂર્ણ શીર્ષક તથા બોધ સ્વીકાર્ય) - ભાષાશૈલી , ભાષા શુદ્ધિ ૧ - વિષયવસ્તુ અને રસપ્રદ વર્ણન ૩ - શીર્ષક ૧ - બોધ ૧ આપેલા મુદ્દાઓને આધારે પોતાની મૌલિકતાથી વાર્તાનો વિસ્તાર કરેલો હોવો જોઈએ. - વાર્તા મોટે ભાગે ભૂતકાળમાં જ લખેલી હોવી જોઈએ. - વાર્તા મુદ્દાને અનુરૂપ હોવી જોઈએ. - ભાષા સરળ અને પ્રવાહી,રસપ્રદ લખાણ જરૂરી. (મુખ્ય પાત્ર, પ્રસંગ કે ઉદ્દેશ પરથી યોગ્ય બોધ લખેલો હોવો જોઈએ.)	૧ x ૬ = ૬
પ્રશ્ન ૬		નીચેના વિષય પર પત્રલેખન - સરનામું અને તારીખ ૧ - સંબોધન અને અભિવાદન ૧ - વિષયવસ્તુ અને ભાષા શુદ્ધિ ૨ - સમાપન , લિખિતંગ ૧ નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને પત્ર લખેલો હોવો જોઈએ: - પત્રનું સરનામું, સંબોધન અને લિખિતંગ એક જ બાજુએ એટલે કે ડાબી બાજુએ હોવું જોઈએ. (International method) નવી પદ્ધતિ પ્રમાણે. - પત્રલેખનમાં સ્વાભાવિક્તા જરૂરી - પત્રની ભાષા સરળ, શુદ્ધ હોવી જરૂરી	૧ x ૫ = ૫

		- વિષયનું માહિતીપ્રદ વર્ણન આવશ્યક - સરનામું, સંબોધન અને વિષયની યોગ્યતા અથવા 'ગાંધી દોઢસો' વિષય પર ગાંધીજીના કાર્યને અનુલક્ષીને એક સચિત્ર જાહેરાત લખો - ચિત્રાત્મક રજૂઆત ૧.૫ - સૂત્રાત્મક રજૂઆત ૧ - સમગ્ર પ્રસ્તુતિકરણ ૨.૫ નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને જાહેરાત તૈયાર કરવી. - ચિત્રાત્મક રજૂઆત - ગુણવત્તાલક્ષી મુદ્દાઓની સચોટ છણાવટ - ટૂંકમાં પરંતુ આકર્ષક રજૂઆત દમદાર સૂત્ર દ્વારા અસરકારક રજૂઆત	